

Europeisk medborgarpanel om matsvinn

Möte 1

16–18.12.2022

European Citizens Panel
food waste
Have Your Say

#FoodWasteEU

1. Översikt

Den europeiska medborgarpanelen om matsvinn består av 150 slumpmässigt utvalda EU-medborgare som möts tre gånger. Det första mötet hölls den 16–18 december 2022 i Bryssel med en introduktion av frågeställningen och medborgarpanelens uppgift. Paneldeltagarna lärde känna varandra och informerades om reglerna för konstruktiva diskussioner. Därefter gick de in på djupet med problematiken kring matsvinnet i EU. Företrädare för EU-kommissionen och externa talare hjälpte deltagarna att bättre förstå olika strategier och åtgärder som kan bidra till att minska matsvinnet, men tog också upp vilka hinder och utmaningar som ligger i vägen, liksom vilka fördelarna och möjligheterna kunde vara. Syftet med det första mötet var att få fram idéer och bygga upp de kluster av metoder som paneldeltagarna anser vara mest lovande för ytterligare diskussioner under de följande mötena.

Dag 1 (fredag)

På fredag eftermiddag välkomnades deltagarna av mötets moderatorer och kommissionens företrädare: generaldirektör Pia Ahrenkilde Hansen, EU-kommissionens vice ordförande Dubravka Šuica och livsmedelskommissionär Stella Kyriakides. De framhöll medborgarpanelens betydelse och EU:s roll i hanteringen av matsvinn. Moderatorerna presenterade dagordningen för det första mötet, liksom för de följande mötena. Efter ett par lekar för att bryta isen ordnades en kort webbenkät för att hjälpa deltagarna att sätta sig in i problematiken kring matsvinn. För att ytterligare förbereda deltagarna inför de följande diskussionerna presenterades EU:s organ samt besluts- och lagstiftningsprocessen kort av Gaëtane Ricard-Nihoul, biträdande enhetschef för enheten för medborgardialoger vid kommissionens generaldirektorat för kommunikation. Därefter presenterades frågan om matsvinn i detalj av Anne-Laure Gassin, gruppleadare vid enheten för strategin från jord till bord, kommissionens generaldirektorat för hälsa och livsmedelssäkerhet. Ämnet utvidgades ytterligare av Gyula Kasza, samordnare för projektet Maradék Nélkül (Fritt från avfall), Ungerns nationella program för förebyggande av matsvinn och biträdande professor vid Universitet för veterinärmedicin i Ungern, samt Toine Timmermanns, programansvarig för hållbara livsmedelskedjor vid universitetet i Wageningen, med fokus på följande frågor: 1. Vilka är utmaningarna? och 2. Vad kan vi göra? Dessutom presenterades olika perspektiv på frågan om matsvinn av en panel bestående av olika experter och aktörer från den offentliga och privata sektorn (omfattande livsmedelskedjan, forskare och icke-statliga organisationer). Via en webbenkät kunde deltagarna kontinuerligt skicka in frågor som besvarades under helgen av experterna i det så kallade kunskaps- och informationscentrumet (KIC).

Dag 2 (lördag)

Under lördagen arbetade deltagarna i 12 parallella arbetsgrupper med simultantolkning och erfarna diskussionsledare. Grupperna producerade sitt material i flerspråkiga kalkylblad kopplade till de övriga grupperna. Under dagens första session hölls gruppdiskussioner om EU:s värden, livsmedel och matsvinn i allmänhet. Därefter inriktades diskussionerna på potentiella lösningar och idéer för att minska matsvinnet och rangordna prioriteringarna. Varje grupp valde sina fem viktigaste idéer och strategier för att minska matsvinnet. Deltagarna uppmanades sedan att koppla samman andra gruppers strategier med sina egna idéer och på så sätt bidra till ett kluster av alla de 60 idéer och strategier som prioriterats under dagen. Under dagens sista avsnitt fick respektive grupp ta del av ett av de kluster som tidigare identifierats. De ombads sätta namn på klustren och diskutera dem. Gruppen försåg klustren med kompletterande idéer och lade fram sin motivering till varför detta kluster skulle prioriteras. Målet var att ge deltagarna en delad känsla av engagemang och göra det möjligt för alla att komma med sitt personliga bidrag i frågan. I slutet av dagen översattes de färdigställda klustren

automatiskt till alla officiella EU-språk för att ge var och en av deltagarna en version på det egna språket.

Dag 3 (söndag)

På söndagsförmiddagen fick deltagarna klustren på respektive språk i början av mötet för alla. Talare från varje arbetsgrupp redogjorde för klustren och motiveringarna. Deltagarna uppmanades sedan att rangordna klustren vid ett öppet forum med 10 affischer som visade klustren och de namn de hade fått av arbetsgrupperna. Deltagarna fick fem poäng var för att poängsätta klustren på affischerna. Efter en kaffepaus hölls en frågestund i syfte att besvara oavslutade och återkommande frågor som kommit upp under helgen samt spontana frågor. Därefter presenterades rangordningen av klustren tillsammans med information inför nästa möte som ordnas virtuellt. Richard Kühnel, direktör för kommissionens enhet för representation och kommunikation i medlemsstaterna, avslutade med slutkommentarer och avskedshälsningar.

2. Dagordningen i korthet

Fredagen den 16 december, möte för alla	
14.00–14.15	Kommissionens välkomsthälsning.
14.15–15.30	Deltagarna introduceras för varandra, information om EU-institutionerna och EU-lagstiftningen, paneldeltagarnas roll i processen.
15.30–16.00	Kaffepaus
16.00–18.00	Introduktion i livsmedelsavfall och värdekedjan för livsmedel, modererad paneldiskussion med olika berörda parter om åtgärder för att minska matsvinnet, organisatoriska frågor.

Lördagen den 17 december, grupparbete	
9.00–9.30	Vem är du och vad är viktigt för dig? Presentation av deltagarna, diskussioner om personliga värderingar och vanor när det gäller mat(svinn).
10.30–11.00	Kaffepaus
11.00–13.00	Hur kan vi minska matsvinnet och vilka lösningar upplevs som viktigast? Diskussion om olika strategier och åtgärder, formulering av idéer, prioriteringar.
13.15–14.15	Lunch.
14.30–16.00	Vilka av de andra gruppernas idéer påminner om vår idé? Koppla samman strategier med andra arbetsgruppers strategier (sammankoppling och klusterbildning).
16.00–16.30	Kaffepaus
16.30–18.00	Hur kan vi etikettera liknande idéer och varför är de viktiga för att minska matsvinnet? Arbete med de olika strategiska klustren och etikettering av dem under olika rubriker.

Söndagen den 18 december, möte för alla	
9.00–10.45	Arbetsgruppernas resultat. Presentation av de olika klustren, öppet forum, rangordning av kluster.
10.45–11.15	Kaffepaus

11.15–13.00	Vad har vi lärt oss under den här helgen och vad händer nu? Svar på de viktigaste frågorna.
-------------	---

3. Deltagande experter

Under det första mötet deltog följande experter:

Europeiska kommissionens experter:

1. **Gaëtane Ricard-Nihoul**, *biträdande enhetschef, enheten för medborgardialoger, generaldirektoratet för kommunikation, EU-kommissionen*
2. **Anne-Laure Gassin**, *gruppledare, från jord till bord-strategin, generaldirektoratet för hälsa och livsmedelssäkerhet, EU-kommissionen*

Externa experter och yrkesutövare:

1. **Toine Timmermans**, *programansvarig för hållbara livsmedelskedjor vid universitetet i Wageningen*
2. **Victor De Meester**, *miljökoordinator vid livsmedelskedjan Colruyt Group*
3. **Betty Chang**, *chef för forskningssektorn vid EUFIC, Europeiskt centrum för livsmedelsinformation*
4. **Thomas Candéal**, *Projektledare vid International Food Waste Coalition*
5. **Maïwenn L'Hoir**, *projektledare för kampen mot matsvinn och osäker livsmedelsförsörjning – hållbara livsmedel, franska jordbruks- och livsmedelsministeriet*
6. **Gyula Kasza**, *samordnare för projektet Maradék Nélkül (Fritt från avfall), Ungerns nationella program för förebyggande av matsvinn och biträdande professor vid Universitet för veterinärmedicin i Ungern*
7. **Bruno Menne**, *politisk rådgivare för livsmedelssäkerhet, konsumentinformation, djurnäring och foder, kvalitetssäkring vid Copa Cogeca*
8. **Angela Frigo**, *generalsekreterare för den europeiska sammanslutningen av livsmedelsbanker (FEBA)*

4. Kluster definierade av deltagarna

Arbetsgruppernas resultat grupperades i tio olika kluster. Under det öppna forumet rangordnades de i följande ordning (alla resultaten hittas i klusterform i bilaga 1 – Resultat efter kluster):

1. K6: Lokala jordbrukare och små producenter – en hållbar lösning för matsvinn?
2. K2: Utbildning och ökad medvetenhet
3. K3: "Taste the Waste" – en kampanj mot matsvinn
4. K10: Dela, kasta inte! /Genom att dela med sig, sparar man/En solidaritetsunion för rättvis tillgång till mat för att undvika matsvinn
5. K8: Märkning – Informera för att minska matsvinnet
6. K1: Menyanpassning och konsumtion av matrester
7. K7: Initiativ av butiker och grossister för att rapportera matsvinn och minska svinnet
8. K9: Höglklassig och tillräckligt omfattande information om matsvinn längs värdekedjan
9. K5: Incitament för att minska företagets matsvinn
10. K4: Alla berörda deltagares förmåga att påverka EU:s livsmedelspolitik

5. Inspelningar av mötena för alla

16.12.2022: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-16>

18.12.2022: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-18>